

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації учнівського самоврядування у
професійно-технічному навчальному закладі

*Підготувала:
методист НМЦ ПТО
Єгоркіна О.Ф.*

Дніпропетровськ
2013

Вступ

"Здавалось, життя України виходило на рівний шлях і український народ в порозумінні з центральним урядом і не українськими демократичними організаціями міг узятись до будування нового громадянського ладу. Але не так воно пішло і на дорозі своїй українство стріло нові перешкоди, нові намагання спинити його розвій." Аналіз ситуації розвитку українського суспільства, проведений великим борцем за нову Україну М. Грушевським, цілковито відповідає реаліям сьогодення і одночасно підштовхує до пошуку шляхів подолання суспільних проблем в педагогічній площині. Курс нашої держави на формування досконалого громадянського суспільства не можливо забезпечити без появи громадянина як самостійного члена суспільства, що володіє повним комплексом прав і свобод і, водночас, є відповідальним перед ним за свої вчинки. Найбільш повному вирішенню освітніх завдань громадянського спрямування стає інтеграція соціально-педагогічних технологій в реальне життя освітнього закладу, коли самоврядування, проектування, участь в прийнятті рішень та інші стають засобами індивідуального розвитку особистості, колективу, навчального закладу. Це можливо за умови створення в навчальному закладі державно-громадського управління до якого треба залучати учнів, через створення дієвого учнівського самоврядування.

Нормативні акти щодо створення громадських організацій

Громадські організації - це формалізовані самостійні (неурядові) неприбуткові об'єднання громадян, направлені на реалізацію всляких колективних інтересів і захист колективних прав. Закон України „Про об'єднання громадян” (1992 р.) вважає таким об'єднанням „добровільне суспільне формування, створене на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод” (ст. 1).

При визначенні типології громадських організацій потрібно враховувати те, що поняття „Громадські організації” взагалі дуже часто пов'язують з поняттям „Третій сектор”, тобто недержавними і некомерційними суспільними структурами. У визначеннях ООН є чіткі критерії, які дозволяють віднести ту або іншу структуру саме до цього „третього сектора”. Це п'ять критеріїв, кожен з яких має бути в наявності.

По-перше, йдеться про організовану структуру самостійної організації яка має статут, організаційну структуру, певні напрями роботи, цілі і тому подібне.

По-друге - приватний характер, тобто інституційне відособлення від держави. Такі організації мають бути в структурному, управлінському і кадровому відношенні відокремленими від будь-яких державних органів, установ, і не повинні виконувати функцій державного суверенітету.

По-третє – автономність, тобто самостійність в управлінні, непідконтрольність ні державі, ні комерційним структурам.

Четвертий критерій – неприбутковість. Це не означає заборону на комерційну діяльність взагалі, але весь прибуток повинен інвестуватися на досягнення статутних цілей.

І, врешті-решт, добровільність .

Порядок створення, реєстрації (легалізації) і діяльності громадських організацій визначають відповідні акти законодавства України:

1. Закон України від 16 червня 1992 року № 2460-XII "Про об'єднання громадян", із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 11 листопада

1993 року N 3582-ii, від 18 листопада 1997 року N 642/97-ВР, від 13 травня 1999 року N 655-xiv, від 21 грудня 2000 року N 2171-iii, від 11 липня 2001 року N 2651-iii, від 3 квітня 2003 року N 662-iv, від 15 травня 2003 N 762-iv, від 4 лютого 2005 року N 2424-iv, від 8 вересня 2005 року N 2852-iv, від 9 лютого 2006 року.

2. Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-XIv "Про молодіжні і дитячі громадські організації" із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 жовтня 2006 року № 271-v. 3.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого в 1993 р. N 140 "Про затвердження Положення про порядок легалізації об'єднань громадян" із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 19 квітня 1993 року N 280, від 16 жовтня 1998 року N 1640, від 13 липня 2001 року N 840, від 18 серпня 2005 року N 769, від 18 січня 2006 року N 25.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого в 1993 р. N 143 "Про порядок проведення і розміри збору за реєстрацію об'єднань громадян" із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 року N 113, від 8 червня 1996 року N 621, від 7 березня 1998 року N 283, від 13 липня 2001 року N 840, від 18 серпня 2005 року N 769, від 31 травня 2006 року № 768.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого в 1993 р. N 144 "Про порядок реєстрації символіки об'єднань громадян" із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 року N 113, від 8 червня 1996 року N 621, від 7 березня 1998 року N 283.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого в 1993 р. N145 "Про порядок реєстрації філій, відділень представництв і інших структурних осередків громадських (неурядових) організацій зарубіжних держав в Україні" із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 року N 113, від 7 березня 1998 року N 283, від 27 грудня 2001 року N 1758.

Порядок реєстрації громадських організацій Згідно із статтею 15 Закону України "Про об'єднаннях громадян" і пункту 3 "Положення про порядок легалізації об'єднань громадян", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 року № 140, реєструючому органу подається заява встановленого зразка, підписана не менше чим трьома засновниками об'єднання громадян або їх уповноваженими представниками. Їх підписи мають бути засвідчені в установленому порядку. До заяви додаються:

1) статут (положення) в двох екземплярах. Статут повинен містити:

- назву об'єднання громадян (повне, а також скорочене) його статус і юридична адреса
- мету і завдання об'єднання громадян;
- умови і порядок прийому в члени об'єднання громадян, вибуття з нього;
- права і обов'язки членів (учасників) об'єднання;
- джерела вступу і порядок використання засобів і іншого майна об'єднання, порядок звітності, контролю, здійснення господарської і іншої комерційної діяльності, необхідної для виконання статутних завдань;
- порядок внесення змін і доповнень в статутній документ об'єднання;
- порядок припинення діяльності об'єднання і вирішення майнових питань, пов'язаних з його ліквідацією.

У статутному документі можуть бути передбачені інші положення, які стосуються особливостей створення і діяльності об'єднання громадян, зокрема, потрібно враховувати вимоги:

- статті 3 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців", згідно якої об'єднання громадян отримують статус юридичної особи лише з моменту їх державної реєстрації в порядку, встановленому Законом;
- частини шостої статті 15 Закону України "Про об'єднання громадян" і частини третьої статті 4 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців", якими встановлено, що зміни в засновницькі документи юридичної особи підлягають обов'язковій державній реєстрації шляхом внесення відповідних змін в записі Єдиного державного реєстру;

2) протокол засновницького з'їзду (конференції) або загальних зборів, які прийняли статут з вказівкою рішення про установа громадської організації і затвердження статуту (положення), вирішення про вибори керівних і контролюючих органів;

3) інформація про склад керівництва центральних статутних органів (з вказівкою прізвищу, імені, по батькові, року народження, місця постійного мешкання, посади (заняття), місця роботи);

4) дані про наявність місцевих осередків, підтверджені протоколами конференцій (зборів);

5) документ про сплату реєстраційного збору.

б) відомості про засновників об'єднання громадян або союзів об'єднань громадян (для громадян - з вказівкою прізвищу, імені, по батькові, роки народження, місця постійного мешкання; для союзів об'єднань громадян - назви об'єднання, місцезнаходження найвищих статутних органів, а також копії документа про легалізацію);

7) документ, який підтверджує місцезнаходження об'єднання громадян (гарантійний лист власника приміщення, договір оренди і тому подібне).

Реєстрація змін в статутних документах громадської організації.

Згідно із статтею 15 Закону України "Про об'єднання громадян" зміни в статутних документах зареєстрованих об'єднань громадян підлягають обов'язковій реєстрації. Для реєстрації змін, які вносяться до статутних документів об'єднання громадян, органу реєстрації подаються:

- заява про реєстрацію вказаних змін підписана уповноваженим представником;
- протокол з'їзду (конференції) або загальних зборів з рішенням про внесення змін до статуту (положення);
- статут (положення) в двох екземплярах з внесеними змінами;
- оригінали свідоцтва про реєстрацію об'єднання громадян і його статуту (положення).

Для підтвердження дотримання положень статуту в частині скликання найвищого керівного органу громадської організації для реєстрації змін в статутні документи додатково подаються матеріали які підтверджують правомочність зборів (з'їзду, конференції). В разі внесення до статутних документів змін, пов'язаних із зміною місцезнаходження об'єднання громадян, додатково подаються документи, які підтверджують місцезнаходження такого об'єднання.

Нормативно-правова база організації діяльності учнівського самоврядування

Міжнародні документи

1. Декларація прав дитини, проголошена Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 20.11.1959 року .
2. Конвенція про права дитини, прийнята та відкрита для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН 20.11.1989 року; ратифікована в Україні 21.02. 1990 року

Національні документи

1. Конституція України
2. Закон України «Про сприяння соціальному становленню і розвитку молоді» від 05.02. 1993 року №2998-ХІІ
3. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми і молоддю» від 21.06.2001 року № 2558-ІІІ
4. Закон України «Про молодіжні і дитячі громадські організації» від 01.12.1998 року № 281-ХІV
5. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 року № 2402-ІІІ
6. Закони України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту»
7. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики» від 29.03.2001 року № 221
8. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями» від 23.06.2001 року №467
9. Наказ Президента України «Про Національну програму «Діти України» від 18.01.1996 року №63
10. Розпорядження Президента України «Про організацію і проведення в Україні у 2001 році Міжнародного року волонтерів» від 22.03.2001 року №67
11. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 року №1841-ІІІ.

Зміст і концепція розвитку самоврядування в ПТНЗ

Наш час потребує лідерів нової формації. Людей компетентних, відповідальних, здатних мислити неординарно. Проблема виховання молодих лідерів – це проблема підготовки людини майбутнього, людини, яка відповідає вимогам ХХІ століття.

Ось чому необхідні пошук і підтримка учнівської молоді, чий особистісні переконання спрямованні на активну участь у громадському житті, молоді, яка, має організаторські здібності, усвідомлює себе потенційним лідером, має бажання використовувати свою енергію та здібності заради інших. Цілком очевидно, що навички управління суспільством стануть надбанням людини тоді, коли участь в учнівському самоврядуванні сприятиме набуттю вихованцем необхідних знань, умінь і досвіду соціальної дії.

Участь молодого покоління в учнівському самоврядуванні – важливий шлях і умова залучення учнівської молоді до радикальних перетворень, що відбуваються у нашому суспільстві. Найвідчутніші результати у формуванні соціально компетентної молоді дає широка варіативність учнівського самоврядування.

Залучення учнів і батьків, членів піклувальної ради до обговорення нагальних проблем навчального закладу з метою пошуку та прийняття спільних рішень, утвердження власних прав та обов'язків, участі у формуванні та розподілі бюджету навчального закладу є елементами формування громадянського суспільства.

Взаємодія адміністрації та учнівського самоврядування сприяє тому, щоб педколектив, батьки навчилися бачити в дитині не тільки суб'єкт виховання, який слухняно визнає і виконує «дорослу волю», але й суб'єкта права, партнера у здійсненні соціальних змін.

Навчальний заклад – це модель майбутнього суспільства. Основи громадського становлення та демократії закладаються з дитячих років, і самоврядування допомагають учням організувати власне життя своїх товаришів. Учні потребують практичних навичок управлінської діяльності, і саме вчителі їх забезпечують. Головною умовою розвитку самоврядування стає наявність педагогів, які хочуть і вміють співпрацювати з учнями.

Саме від педагогів залежить, чи зможе він довіряти учням самостійно вирішувати більшість питань їхнього колективного життя, чи зуміє переконати їх у тому, що, крім них, ці обов'язки ніхто не зможе виконати. Тільки тоді самоврядування стане потребою колективу. Учніському самоврядуванню притаманна раціональна внутрішня організаційність, що виявляється у загальній захопленості справою, нових ініціативних, високому рівні відповідальності за спільну справу.

Молодь самоврядує

Як невід'ємна складова частина системи самоврядування в освіті учнівське самоврядування є одним з найважливіших факторів формування в учнів умінь і навичок керівництва демократичними процесами, що відбуваються в державі. **Учніське самоврядування** – добровільна організація учнів навчального закладу, яка забезпечує право і надає можливість в межах Статуту здійснювати регулювання і управління справами, які належать до їхньої компетенції та в інтересах учнів навчального закладу.

Учніське самоврядування здійснює свою діяльність у співробітництві з адміністрацією та колективом вчителів, а також з батьківським комітетом.

Головними функціями учнівського самоврядування є:

- Перша – забезпечення нормальної роботи всього учнівського колективу та його підрозділів, оптимальне розв'язування повсякденних завдань із урахуванням інтересів і запитів його членів. Кожному в колективі повинно бути добре і цікаво. Кожен повинен робити все від нього залежне для спільного успіху.
- Друга – підготовка молоді до майбутньої участі в керівництві державними і суспільними справами, формування у кожного знань, умінь і навичок управлінської і виконавської майстерності.

А тому **завданням учнівського самоврядування** є формування і розвиток соціальної активності, гуманістично спрямованої особистості з глибоко усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості.

Сучасне учнівське самоврядування повинно бути побудоване на системі таких принципів:

· педагогічне керівництво, яке забезпечує розвиток учнівського самоуправління. На практиці це означає наявність педагога-консультанта щодо кожного органа

самоуправління. В групі педагогічне керівництво здійснює класний керівник (майстер в/н), на училищному рівні - закріплені педагогічною радою педагоги.

- предметність діяльності, сутність якого полягає в існуванні органів самоуправління: є діяльність - є орган самоуправління, немає діяльності - немає органа самоуправління, в т.ч. органи самоуправління формуються для організації діяльності в колективі і для колективу.

- єдине планування на основі створення загальноучилищного плану виховної діяльності, якого дотримуються і органи самоуправління (замість звичного плану виховної роботи). Цей план є основним механізмом включення в організацію внутрішнього життя навчального закладу всіх учасників педагогічного процесу.

- виборність і складовість органів самоуправління: в одні органи його члени будуть обиратися, в інші будуть входити згідно “Положення про структуру і функції органів самоуправління і співуправління”.

- змінність функцій керівництва і підпорядкування терміном в один рік, змінність видів діяльності в ті ж терміни.

- побудова самоуправління знизу вгору: піраміда влади будується знизу вгору, а не навпаки.

- принцип демократизму: участь всіх учнів в системі самоуправління.

- узгодженість дій: розбіжності можуть проявлятися до прийняття рішення, тому необхідно заздалегідь знаходити спільні точки дотику різних ідей, вибудувувати спільне рішення.

Після прийняття рішення діє правило обов'язкового виконання рішення всіма учасниками процесу.

Система учнівського самоврядування має три рівні. Перший (базисний) - групове учнівське самоврядування, другий — училищне учнівське самоврядування, третій — училищне самоврядування.

Учнівське самоврядування, колектив учителів та батьківський комітет складають разом так званий “**трикутник**”. Всі сторони цього трикутника, – вчителі, батьки, учні, – зацікавлені в тому, щоб учні успішно закінчили навчальний заклад, отримали професію та змогу працевлаштуватися.

Не треба плутати учнівське самоврядування з самоврядуванням училищним.

Училищне самоврядування включає в себе педагогічну раду (раду вчителів), раду батьківську та власне учнівське самоврядування.

Навчальний заклад – маленька держава-республіка. Її громадяни – учні, батьки, вчителі, а отже, за визначенням, вони є рівними в своїх правах. Батьки та вчителі – дорослі. Вони добре знають чи мають знати свої права, навіть вміють їх захищати. Учні – в основному неповнолітні. Значна частина з них своїх прав не знає, не вміє їх захистити. Деякі вчителі та окремі представники адміністрації, а також частина батьків користуються своїми перевагами дорослих і порушують невід'ємні права дітей. Частина вчителів не завжди сумлінно відноситься до своїх обов'язків, висловлює неповагу до учнів, несправедливо оцінює їхні знання, в окремих закладах просто нецікаво вчитися та відпочивати. Буває, що й батьки не забезпечують всіх можливостей для того, щоб допомогти власній дитині отримати достатню та необхідну освіту. Це, однак, не означає, що всі вчителі і всі батьки такі. Більшість з них усвідомлює свою відповідальність за долю тих, хто від них залежить.

Щоб забезпечити реалізацію своїх прав, учні в навчальному закладі можуть створити свою організацію - “**учнівське самоврядування**”. Саме ця організація має

допомогти учням у організації училищного життя. Але організувати цікаве та ефективно училищне життя можна тільки за умови налагодження взаємодії між всіма трьома сторонами “трикутника”: учнівським самоврядуванням, вчителями, батьками.

Яка мета самоврядування учнів у навчальному закладі?

- надати можливість учням самостійно організувати життя у навчальному закладі, зробити позакласне життя цікавим, а навчання – більш ефективним;
- навчитися жити за принципами та законами демократії, закріпити на практиці знання, отримані в курсі правознавства та історії;
- підготуватися до майбутнього суспільного громадянського життя **дієздатного** дорослого громадянина.

З чого почати організацію самоврядування ?

Створення самоврядування варто розпочати з організації **Ради учнівського самоврядування**.

Представницький орган учнівського самоврядування – колектив учнів навчального закладу, які обрані демократичним шляхом для організації училищного життя.

Таким чином, учнівське самоврядування - це не гра в життя, а життя, що насичено інтелектуальною працею, побудоване на законах краси, добра, величезна сила, що спрямована на розвиток самостійності, ініціативи, взаємодопомоги, формування почуття господаря, який відповідає за все.

Декілька порад щодо створення учнівського самоврядування :

Заступникові директора з виховної роботи, соціальному педагогу, педагогу-раднику

Знайдіть у закладі позитивного неформального лідера чи лідерів. Зверніться до них з пропозицією створити самоврядування. Обіцяйте підтримку і обов’язково допоможіть усім, чим зможете: порадою, консультацією, наданням приміщення, моральною підтримкою. Якщо вам вдасться зацікавити лідерів, вони візьмуться за справу з ентузіазмом. Якщо ж зацікавити не вдалося, Ви не знайшли справжнього учнівського лідера.

Учнівському лідеру(-ам)

Звернись(-іться) до заступника директора з виховної роботи, соціального педагога чи педагога-радника. Вони обов’язково допоможуть.

Створи(-іть) ініціативну групу. Вона займеться організаційною роботою, допоможе провести Установчі збори.

Установчі збори мають одне завдання: створити **Раду учнівського самоврядування**.

Створення Ради учнівського самоврядування

Для створення Ради учнівського самоврядування необхідно детально прописати саму процедуру. Така процедура має бути відображена у відповідному Статуті:

- Хто саме має право обирати?
- Кого можна обрати? Однак, **рекомендуємо** не вносити **віковий ценз та курс навчання** у відповідні умови. Повірте в поміркованість в цьому питанні самих виборців.

- Якою буде структура самоврядування? Яких саме посадовців треба обрати? Це значною мірою залежить від структури органів самоврядування, від форми державного правління, від форми державного устрою, яку оберуть Установчі збори. Оскільки одне із головних завдань учнівського самоврядування полягає у формуванні компетенцій свідомого громадянина, **рекомендуємо** використовувати чинні на даний час у державі моделі управління.
- Визначте термін перебування обраного органу на посаді (строк повноважень виборного органу). **Рекомендуємо**, щоб він був не більшим, але й не меншим, як один рік. Можна також передбачити для вперше створеної в навчальному закладі Ради можливість дострокових виборів.

Варто зазначити, що **Установчі збори визначають тільки попередню структуру самоврядування та норми її діяльності**, і новообрана Рада може вносити відповідні зміни у взаємодію різних гілок учнівської влади.

В залежності від форми самоврядування, яку оберуть Установчі збори, організовують вибори або Президента закладу, який очолить Раду з представників всіх груп (Президентська республіка), або повноважної Ради, яка сама обере свого Голову (Парламентська республіка).

Учнівське Самоврядування у навчальному закладі і середовищі

Ніхто не є "самотнім островом". Учнівське Самоврядування (УС) є частиною навчального закладу, до якої входять також її дирекція, вчителі, батьки, обслуговуючий персонал. Тому робота Самоврядування не може бути відірваною від шкільних реалій. До нею долучаються:

Рада Навчального закладу (Учнівське Самоврядування вибирає 1/3 членів Ради)

- ухвалює Статут Закладу (а також права і обов'язки учня);
- дає обов'язкові рекомендації стосовно роботи навчального закладу;
- розпоряджається фінансовими засобами, які сама збере;
- визначає типи справ, у розгляді яких не беруть участі представники учнів.

Педагогічна Рада (представляє всіх учителів)

- вибирає 1/3 членів Ради Школи;
- приймає рішення, що безпосередньо стосуються учнів (атестація, допуск до екзаменів, відрахування, тощо).

Батьківська Рада (представляє всіх батьків)

- вибирає 1/3 членів Ради Школи;
- розпоряджається грошми Батьківської Ради (т.зв. "внески до Батьківського Комітету");
- може висловлювати зауваження і пропозиції стосовно роботи навчального закладу, але такі пропозиції не мають обов'язкового характеру.

Директор школи

- розпоряджається фінансовими засобами школи;
- є господарем Закладу (висловлює згоду на використання приміщень, обладнання тощо);
- може надати радіовузол, приміщення для УС;
- призначає класних керівників, розподіляє викладачів, майстрів в/н по групах;
- приймає на роботу і звільняє.

Радник (Опікун)

- є посередником між Учнівським Самоврядуванням і директором та Педагогічною Радою;
- є радником Самоврядування;
- представляє Педагогічній Раді і директорові проекти діяльності Самоврядування;
- може представляти роботу Самоврядування Педагогічній Раді.

Життя учнів не обмежується стінами Закладу. Адже кожна школа діє на території міста чи району, які мають свою владу – органи місцевого самоврядування. Тому Учнівське Самоврядування може підтримувати контакти з багатьма організаціями:

- міська рада (міське самоврядування);
- Молодіжна Рада міста (об'єднує представників самоврядування і молодіжних організацій);
- Учнівський Парламент (представництво самоврядувань з території району, міста, області);
- самоврядування в інших Зкладах (у найближчому районі, в країні й у світі);
- молодіжні організації;
- заклади культури (будинки культури, кіно, театр);
- лікарні, ясла, будинки дитини.;
- добротинні організації;
- екологічні організації;
- міжнародні організації (наприклад, Amnesty International);
- університет та інші вищі заклади освіти.

Структура Учнівського Самоврядування та напрями роботи самоврядування

У кожному Зкладі учні самі вирішують, яка організаційна структура Самоврядування буде для них найкращою. Правові засади не нав'язують спеціальних обмежень. Самоврядування об'єднує до кількох сотень учнів. Спільне прийняття рішення такою величезною групою, звичайно, є неможливим. Тому учні вибирають своїх представників.

Найчастіше діють: Рада Учнівського Самоврядування, Парламент та Ревізійна комісія. Вони можуть мати різні назви – це залежить від традицій Закладу. Їхні назви, склад та спосіб обрання визначає Регламент Учнівського Самоврядування.

У групі є можливою безпосередня демократія: більшість рішень може прийматися за участю всіх учнів. Тому кількість функціонерів у групі можна зменшити до мінімуму. Вибори діячів Групового Самоврядування повинні відбуватися на початку навчального року.

Приклади напрямків роботи самоврядування:

Комісія дозвілля спрямовує свою діяльність на розвиток в учнівської молоді навичок і вміння продуктивно організовувати свій вільний час.

Навчає самостійно організовувати різноманітні заходи на високому рівні, проводити свята, екскурсії, конкурси та розважальні програми часу.

Зміст діяльності:

- організує підготовку організаторів дозвілевих програм;
- організує конкурс ігрових програм „Найрозумніший”, „Що? Де? Коли?”, тощо;
- організує шоу-програми для лідерів;
- організує роботу МАНів, конкурс-захист науково-дослідницьких робіт;

- планує та організує інтелектуальні конкурси;
- планує та організує діяльність школи «Лідер»;
- організує участь учнів у районних, міських, обласних, всеукраїнських конкурсах.
- проводить тематичні вечори „Осінній бал”, „День Валентина” тощо сумісно з органами учнівського самоврядування.
- Організовує та проведе КВК, конкурси „А, ну-мо, дівчата”, „Любов з першого погляду”..та інше.
- Організовує дні іменинників .
- Організовує та проведе екскурсій у музеї, на різноманітні виставки.
- Організовує та проведе літературні вечори, диспуції та вікторини.
- Проведить українські вечорниці та народні свята.
- Зустрічі з письменниками, поетами, художниками міста, району.

Комісія преси та інформації здійснює оперативне інформування учнівського і педагогічного колективів, громадськості про діяльність Ради лідерів УС, про справи та події, що відбуваються в її житті, виховує правову культуру та політичну грамотність учнів

Зміст діяльності:

- оформляє інформаційний стенд «Рада лідерів повідомляє»;
- співпрацює з обласним навчально-методичним центром, районними та обласними газетами;
- організує виставки-презентації, рекламні акції про діяльність Ради лідерів;
- розробляє візитівки проектів, програм Ради;
- співпрацює з районним телебаченням,
- Проводить соціологічні опитування.
- Випуск фотомонтажів.
- Випуск стінних листівок в групах.
- Організовує та проводить круглі столи з участю лекторів.
- Проводить конкурси стіннівок.
- Випускає інформаційні бюлетні.
- Випускає музичні та вітальні програми для ПТНЗ області
- Організовує роботу по формуванню громадської думки учнів.

Комісія реалізації пропозицій створюється з метою навчання учнівської молоді технології роботи з ідеєю (визначення ідей, пошук шляхів їх здійснення, оформлення ідей у проекти), підготовки соціально активних представників учнівської молоді для практичної діяльності з однолітками в ролі менеджерів соціальних проектів.

Зміст діяльності:

- оформляє в проекти ідеї, що виникають у учнів;
- організовує конкурс соціальних проектів «Майбутнє України — в твоїх руках» тощо;
- реалізує тренінгові програми;
- здійснює соціологічні дослідження силами учнівської молоді;
- організує участь учнів у районних, міських, Всеукраїнських конкурсах соціальних проектів.

Комісія соціальної допомоги створюється з метою розвитку учнівського волонтерства, розвитку в учнівської молоді волонтерської ініціативи, формування в учнів навичок добродійності, турботи про інших людей. Навчати учнів співпереживати, допомагати ближнім, виховувати прагнення до меценатства, навчати цінувати людське життя, прищеплювати прагнення до вдосконалення.

- Проведення благодійних акцій, опіка над учнями з малозабезпечених сімей, учнями сиротами.
- Відвідування дитячих будинків з передачею дітям-сиротам одягу, іграшок зібраних в групах.
- Відвідування православних храмів в дні релігійних свят.
- Проведення роз'яснювальних бесід з учнями з духовного розвитку особистості.
- Піклування про ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Зміст діяльності:

- виявляє «адреси милосердя» та організує допомогу ветеранам війни і праці, дітям з особливими потребами;
- організує допомогу дитячим будинкам;
- організує Проведення благодійних акцій, опіку над учнями з малозабезпечених сімей, учнями сиротами.
- організовує позаурочну діяльність учнів;
- організує участь учнівської молоді в благодійних акціях, проектах районного, міського, обласного, всеукраїнського масштабів.

Комісія просвітницької роботи спрямована на вивчення громадської думки серед учнів, педагогів, батьків, громадськості, популяризацію діяльності Ради лідерів, налагодження зв'язків з представниками інших навчальних закладів для поширення власних ідей, для обміну досвідом, взаємозбагачення, залучення до роботи цікавих людей, розширення кола знайомств, зав'язання дружніх стосунки з творчими колективами, державними діячами, талановитими людьми, залучення учнів до співпраці з різноманітними службами та організаціями.

Зміст діяльності:

- Співпраця з громадськими державними організаціями та листування з ними.
- Зустрічі з випускниками ПТНЗ, що мають значні успіхи в роботі.
- Зв'язок та співпраця з навчальними закладами в системі профорієнтації.
- Співпраця з громадськими організаціями.
- організовує роботу школи «Навчання активу»;
- видає інформаційний вісник «Учнівський барометр» (за результатами досліджень з актуальних молодіжних проблем);
- налагоджує та координує зв'язки з мас-медіа, громадськими організаціями;
- організує презентації програм, проектів, ініціатив Ради лідерів;
- організовує зв'язок з Районною (міською) службою зайнятості
- організує виставки «Символіка школи лідер»;
- організує тиждень відкритих дверей «Лідери Ради запрошують».
- інформаційно-просвітницькі акції з проблем здорового способу життя.

Комісія захисту інтересів та прав учня створюється з метою розвитку правової культури учнівської молоді, навичок правової діяльності.

Зміст діяльності:

- організовує тренінги вивчення Конвенції ООН з прав дитини, Загальної

Декларації прав людини, Європейської конвенції з прав людини, Конституції України;

- організує конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт «Права дитини в XXI столітті»;
- організує конкурси плакатів «Твої права»;
- здійснює соціологічні дослідження «Чи знаєш ти свої права»;
- організує розповсюдження інформаційних матеріалів з проблеми.
- організує зустрічі з представниками правоохоронних органів.
- організує тренінги вивчення Конвенції ООН з прав, дитини, Загальної Декларації прав людини, Європейської конвенції з прав людини, Конституції України;
- Організують надання психологічної допомоги учням, що її потребують.
- Організують цикл бесід „Про культуру спілкування”.
- проводять спільну з районною службою у справах неповнолітніх.
- Сумісна робота Ради лідерів з попередження правопорушень серед учнівської молоді.

Кожний дорослий має права та обов'язки, але й у молоді є право на свободу вибору колективу ровесників, вибору діяльності за інтересами, право на самовираження та самореалізацію в навчальній та позанавчальній діяльності.

Важливими умовами плідної діяльності учнівського самоврядування є: розуміння учнями й активом завдань, змісту і суті самоврядування; вміння самостійно планувати, організувати роботу, координувати зусилля різних ланок самоврядування, постійно здійснювати самоконтроль; уміння враховувати, регулювати, аналізувати свою діяльність, об'єктивно її оцінювати; пошук ефективних форм і методів діяльності органів самоврядування, творче використання досвіду інших навчальних закладів.

Комісії виконавчого органу спрямовують свою роботу на підвищення якості навчання, реалізацію вимог режиму ПТНЗ, організацію позакласної виховної роботи, на розвиток ініціативи і творчої самодіяльності учнів, реалізацію їх прав і обов'язків. Члени комісії є відповідальними за певний напрям роботи. Виконавчий орган проводить засідання один раз на місяць, комісії — раз на два тижні. **Свою роботу виконавчий орган планує на рік або півріччя орієнтовно за такими розділами:**

1. Вступ (короткий аналіз роботи за попередній рік, завдання на новий).
2. Організаційна робота (визначення тематики загальноучилищних конференцій, групових зборів, планування навчання активу з окремих питань, організація відкритості в роботі).
3. Засідання виконавчого органу учнівського самоврядування.
4. Робота комісій (секторів).

У плані роботи враховують обов'язкові справи, в організації яких участь виконавчого органу об'єктивно необхідна (День знань, робота з благоустрою прилеглої території, налагодження чергування у закладі та групах, підготовка до проведення канікул тощо). Під час організації масштабних та епізодичних справ можуть бути поєднані зусилля постійних органів самоврядування з тимчасовими (ради, ініціативні групи клубів, творчих об'єднань тощо).

Коллективним органом самоврядування в групі є збори колективу — впливовий чинник зміцнення дисципліни учнів, виховання в них моральних якостей. На зборах колективу обговорюють актуальні, зрозумілі питання повсякденного життя

(підготовка культурно-масового заходу, випуск журналу, підсумки навчання за чверть, семестр, рік та ін.), визначні історичні події, сучасні досягнення, моральні проблеми. Періодичність їх проведення залежить від конкретних умов діяльності групи.

Гласність, відкритість роботи органів самоврядування (всі учні знають, де, коли, які питання обговорюються, можуть брати в обговоренні участь, пропонувати нове, оригінальне, цікаве, впливати на життя колективу) сприяє поглибленню демократизму в училищному житті. Розвиток учнівського самоврядування, участь в якому розвиває відповідальність за загальноучилищні справи, допомагає набутти організаторських навичок, сприяє духовному зростанню, розвитку організаторських здібностей дітей.

Демократизм в учнівському самоврядуванні залежить від позиції дорослих, зокрема керівництва навчального закладу. Розбіжності між адміністрацією та учнівським самоврядуванням виникають внаслідок неправильної організації педагогічного керівництва, коли немає взаємодії між педагогічним та учнівським колективами для досягнення мети.

Основними засобами вдосконалення педагогічної допомоги учнівському самоврядуванню є: забезпечення реальних прав та обов'язків органів самоврядування; підвищення довіри педагогів до рішень учнівського колективу, його органів самоврядування; кваліфікована, тактовна допомога; цілеспрямоване навчання учнів складній справі організації життя учнівського колективу, керівництва справами училища, ліцею. Бажано за кожною комісією рішенням педагогічної ради закріпити педагогів-радників, які постійно мають допомагати органам самоврядування, сприяти визначенню мети діяльності, плануванню роботи, вирішенню складних ситуацій, управлінських завдань.

Рекомендації

Методика проведення учнівських зборів:

- Перевірка явки всіх учасників зібрання (можливий варіант лінійки, переклички, анкетування, листівок, мандатів та ін.);
- Доповіді про готовність до вирішення проблеми, що буде вирішуватися на зборі (творчість учнів допоможе винайти форму звітності);
- Мотивація на активну роботу на зборі (колективна пісня, речівка, гуртівка, заклик, тощо);
- Презентація теми чи проблеми зібрання (демонстрація, виступ агітбригади, звернення, вручення пакетних завдань, тощо);
- Пошук шляхів та умов вирішення проблеми. Можливі різноманітні моделі проведення головної частини збору:
 - рада збору пропонує учасникам одночасно декілька пропозицій, варіантів на вибір, серед яких можуть бути і дуже спірні. Нехай учні самі обирають раціональний проект;
 - висунуті на зборі пропозиції необхідно захистити вголос, довести їх важливість, продемонструвати шляхи розв'язку;
 - вибіркоче інтерв'ю. Обговорюється якась справа, робиться припущення. Ведучі задають запитання представникам окремих творчих груп та гостям;

- на зборі діє група контрпропозицій (“скептики”), яка “причіплюється”, піддає все сумніву, задає питання “на засипку”, примушує шукати відповіді і докази;
 - проект рішення збору роздається учасникам заздалегідь, учні комплектуються в групи однодумців для обговорення з наступним виступом-переконанням інших;
 - в кінці збору пропонується обрати президію, яка повинна дати відповіді на всі запитання аудиторії;
 - на зборі присутня спеціально утворена група “експертів”. Вона вислуховує виступи, пропозиції і останньою висловлює свої думки. Експертами можуть бути вчителі, вихователі, батьки, керівник закладу, гості;
 - на зборі працює “група аналізу”, яка збирає письмові питання, класифікує їх, задає зустрічні питання виступаючим, обробляє анкети;
 - на зборі виступає спеціально підготовлена група по темі зібрання;
 - на початку збору оголошується конкурс на кращий виступ, підказку, нестандартну пропозицію. Підсумок робить спеціально утворене журі чи всі присутні (голосуванням);
 - прямо на зборі комплектуються робочі групи, яким даються доручення щось придумати, винести власне рішення, розподілити обов’язки. В процесі збору робляться спеціальні перерви.
- Прийняття рішення шляхом голосування.
 - Розподіл доручень по виконанню прийнятих рішень.
 - Мотивація на виконання рішення збору (підсумкова лінійка, наказ, заповіт, заклик, обіцянка, тощо).

Приклади Самоврядування учнів

Пропоновані (у школах США) сфери діяльності Учнівського Самоврядування
(Опрацьовано на основі: *Student Council Handbook, National Association of Secondary School Principals.*)

Випускники

Організація Товариства випускників. Участь в організації зустрічей випускників. Розсилання випускникам шкільної газети. Посадка на території школи дерев на честь видатних випускників. Організація у школі виставки-презентації досягнень випускників.

Екологія

Допомога в організації стояків для велосипедів і їх утримання. Підготовка кампанії "Пізнай навколишнє середовище". Садіння дерев, кущів і квітів, робота на розбивці міських парків. Робота з виявлення джерел забруднення навколишнього середовища. Акція за відкриття велосипедних доріжок. Організація святкування Дня Землі, Днів прибирання Землі і т.п. Розробка довгострокової шкільної програми охорони навколишнього середовища (створення комісії з охорони навколишнього середовища). Організація сесії, присвяченої навколишньому середовищу. Представлення владі резолюції з охорони навколишнього середовища.

Розваги

Вечірній чай для вчителів і обслуговуючого персоналу. Вечірки (День св. Валентина, Свято Весни і т.д.). Пошта св. Валентина. Вечірка на роликах чи ковзанах.

Прощальний вечір для випускників. Урочистий бал. Пікнік для . . . Святковий банкет для всієї школи. Спільний сніданок на шкільному стадіоні. Вечірка-знайомство для перших класів. Святкова вечеря. Рок-, фолк-, кантрі- та інші концерти. Новорічна вечірка. Вечеря зі спільного казана. Народна забава. Фестивалі. Катання на сні (літній куліч). Куліч (катання на санах). Уроки танців. Карнавал.

Конкурси

Конкурс на кращий проект прапора школи (класу), герба, печатки, талісмана, гімну. Змагання між класами на знаходження грошей для різних добродійних цілей. Святкові конкурси на найбільш оригінальне оформлення класу, коридору. День альтернативних видів спорту (хула-хуп, метання тарілок, подушкові бої і т.п.).

Контакти з учнями

Проведення відкритих зборів Учнівської Ради (у США Учнівська Рада відповідає Правлінню Учнівського Самоврядування – *Ред. посібника*). Запрошення осіб, які не є членами Ради, до участі в роботі комісії. Регулярні виступи перед учнями зі звітами про роботу Ради. Збір ідей і відгуків учнів. Створення комісії зі скарг. Візити членів Правління у класи і розмови з учнями про наболілі проблеми. Організація Учнівського Форуму.

Контакти з вчителями

Організація спортивних акцій для учнів і вчителів. Розсилання вчителям вітальних листівок з нагоди дня народження. Запрошення вчителів на сніданок до учнівської їдальні. Організація днів визнання вчителів. Запрошення вчителів на збори Учнівської Ради. Організація дискусійних клубів вчителів та учнів. Інтерв'ю з вчителями для шкільної газети. Організація дня, коли учні виступатимуть у ролі вчителів. Надання вчителям протоколів зустрічей Учнівської Ради. Проведення конкурсу "Впізнай вчителя за дитячою фотокарткою". Привітання восени нових вчителів (прощання з тими, що відходять). Організована допомога учнів вчителям за кілька днів до початку навчального року. Публікація в шкільній газеті календаря днів народження вчителів.

Контакти з батьками

Залучення батьків до роботи Самоврядування. Прохання чергувати під час шкільних вечірок. Розсилання листівок (листів) зі словами вдячності батькам, які допомагали реалізовувати плани Самоврядування. Запрошення батьків на збори Ради.

Контакти з адміністрацією

Складення плану регулярних зустрічей учнів з дирекцією школи. Надання протоколів усіх зборів Учнівської Ради. Створення Учнівського Консультаційного Комітету. Запрошення представників адміністрації та їхніх партнерів на вечірки, організовані учнями.

Премії, нагороди і стипендії

Присудження премій за знання або виконання конкретних завдань. Проведення відкритих зборів на тему розподілу стипендій. Вручення премій учням цього року. Прохання до різних лабораторій і гуртків розробити критерії присудження премій за їхніми спеціалізаціями. Зустрічі з місцевими бізнесменами і представниками влади з метою створення стипендіального фонду. Винайдення традиційного способу заохочення відмінників навчання (дошка пошани, статті в газеті, "зал слави" і т.п.). Збирання інформації про можливості отримання стипендії у вищих закладах освіти. Запрошення представників економічних закладів освіти на зустріч із зацікавленими учнями старших класів. Створення Товариства видатних школярів.

Громадянська позиція

Перегляд відеозаписів політичних зборів. Позичання обладнання для голосування на шкільні вибори. Введення до шкільної програми уроків з мистецтва керівництва. Спостереження за проведенням різноманітних виборів у школі. Організація моделі ООН у школі (засідання ООН, різні класи представники різних країн). Участь у засіданнях місцевих органів влади. Запрошення представників місцевої влади і державної адміністрації на зустрічі зі школярами. Знайомство з роботою дорослих, участь у їхній роботі протягом усього дня. Співпраця з місцевими добровільними організаціями.

Позиція учнів

Організація кампанії з підтримки порядку під час спортивних акцій. Проведення серед школярів анонімного анкетування "Чи любиш ти свою школу?". "Зондування ґрунту" у школі з питань, важливих для її життєдіяльності і не тільки. Отримання згоди на проведення членами Правління дискусій під час уроків. Боротьба з вандалізмом. Опитування думки учнів з політичних і суспільних проблем. Проведення дискусій на теми, що цікавлять учнів. Призначення нагороди "невідомому герою", який сприяє підтримці у школі сприятливої атмосфери, але недооцінюється. Організація дискусії між вчителями і учнями на шкільну тематику.

Консультації

Організація дня професійної орієнтації. Організація дня інформації про вищі заклади освіти. Організація дня інформації про професійну освіту. Створення бази даних про професії. Укладення каталогу вищих закладів освіти. Проведення Дня вищої освіти. Складання списку усіх місцевих центрів професійної орієнтації для молоді. Організація шкільного телефону довіри або співпраця з уже існуючим. Розповсюдження інформації про можливість роботи під час канікул.

Знайомство зі школою

Планування для нових учнів першого тижня у школі. Вивішування привітальних лозунгів. Відвідування нових учнів у їхніх старих школах ще до переходу в нову. Призначення опікунів і гідів серед учнів старших класів. Зйомки відеофільму про один тиждень з життя школи для показу його новим учням. Постановка п'єси-гуморески про те, що пропонує ця школа. Виконання ролі старших братів і сестер. Організація сніданку для нових учнів. Організація вечору знайомств. Підготовка і закріплення гіда за кожним новачком. Прохання до всіх гуртків прислати своїх представників на зустріч з новими учнями. Організація спеціальної зустрічі для нових учнів. Вручення свідоцтва про прийом до учнівського товариства або якоїсь іншої дрібнички напам'ять. Носіння у цей час спеціальних значків та інформування новачків про те, що вони можуть звертатися до Ради зі своїми проблемами. Відвідини старшокласниками учнів перших класів з метою пояснення їм різних аспектів шкільного життя.

Робота для дітей

Добровільна праця в яслах, дитячих садочках чи дитячих будинках. Добровільна праця в бібліотеках – читання і розказування казок дітям. Участь в акції "Зірочка для кожної дитини". Збирання і ремонт різних іграшок. Виготовлення іграшок на шкільних заняттях. Добровільний догляд за дітьми, батьки яких працюють у школі.

Праця на благо школи

Чергування на коридорах. Проведення екскурсій у школі. Обслуговування пунктів інформації для гостей. Складання списків випускників. Ремонт кімнати шкільного охоронця. Встановлення полицок для портфелів біля спортзалів і в їдальні. Участь у складанні меню шкільної їдальні. Заохочення учнів до користування їдальнею.

Вивішування інформаційних стендів у коридорах. Пошук цікавих репродукцій і вивішування їх на стінах. Ведення хроніки. Виконання ролі господарів на шкільних вечірках. Допомога в організації шкільних урочистостей. Вивішування скриньки для пропозицій. Зосередження уваги на речах і місцях, які потребують ремонту. Побілка коридорів і залів, догляд за іншими приміщеннями. Допомога шкільним бібліотекарям у розширенні фонду бібліотеки, а також у роботі з читачами. Турбота про зелені насадження навколо школи; садіння дерев, кущів, квітів і догляд за ними. Прибирання території навколо школи. Перевірка справності телефонів-автоматів. Встановлення перед школою стояків для велосипедів. Допомога у зборі грошей на форму спортивних команд, музичних колективів, уболівальників. Проведення кампанії, присвяченої Статуту школи. Планування циклу лекцій.

Громадська діяльність

Зустрічі з представниками місцевої влади з метою ознайомлення з планами розвитку міста. Праця у притулках для бездомних тварин. Зустрічі з представниками місцевих організацій з охорони здоров'я. Збирання книг і журналів для дитячих будинків, лікарень і т.п. Організація місцевого молодіжного центру. Інформування місцевих клубів і організацій про роботу Учнівської Ради. Допомога у створенні і розвитку місцевого історичного музею. Відвідування людей похилого віку вдома та у будинках пристарілих. Участь у молодіжних комісіях міста і країни. Презентація роботи Учнівської Ради на місцевому радіо, телебаченні, у пресі. Представлення інтересів молодших школярів під час дебатів про права молоді. Організація у школі вечора для батьків. Запрошення працівників освіти брати участь у дискусії. Ознайомлення з місцевою історією і подання її учням у цікавій формі. Допомога в організації літнього відпочинку.

Робота для учнів

Організація виставок учнівських робіт: малюнків, рукоділля, фотокарток та ін. Організація пункту прокату касет. Пропаганда серед учнів господарності та економності. Робота шкільного буфету чи кіоску. Організація біржі праці для школярів. – Організація шкільного бюро знахідок. Допомога під час навчальних тривог пожежної команди. Впорядкування системи оцінювання (наприклад, введення чіткої системи підрахунку балів). Організація учнівського бюро добрих послуг. Ведення переліку усіх акцій. Збирання підписів під зверненням з важливих для школи і суспільства питань. Пропаганда страхування серед школярів. Попередження знущання над першокласниками та інших виявів жорстокості. Отримання права на знижки для школярів у місцевих кінотеатрах, тренажерних залах і т.п. Координація програми шкільних акцій. Видача учням ідентифікаторів. Надання учням можливості слухати музику під час перерв. Робота шкільного рекламного відділу, послугами якого можуть користуватися різні шкільні гуртки та організації. Організація дошки оголошень для учнів. Розсилання хворим учням листівок і подарунків. Організація "грошової швидкої допомоги" (позичкової каси) для учнів. Підтримування порядку серед школярів. Допомога учням, які відстають у навчанні. Проведення консультацій для учнів. Пропаганда культурних, спортивних та інших заходів. Організація розпродажу вживаних підручників.

Права і обов'язки школяра

Укладення Переліку прав і обов'язків учня. Внесення змін до Статуту школи чи шкільних правил. Створення комісії з прав школяра. Залучення членів учнівської громади до комісії, що складає план роботи школи. Опрацювання системи заохочення

і нагородження учнів. Вироблення кодексу честі і створення арбітражної комісії. Поточна інформація про всі зміни у законодавстві, що стосуються прав і обов'язків учнів. Створення учнівської Ради місцевих шкіл. Збір допомоги для погано забезпечених шкіл. Розсилання листів і газет учнівським радам інших шкіл. Спільні поїздки на регіональні зустрічі. Об'єднання зусиль у кампанії з політичних питань, важливих для школярів.

Самоосвіта

"Дні альтернативної освіти". Пропонування занять, які розширюють шкільну програму і розвивають інтереси учнів. Опрацювання програми допомоги учням, щ– відстають у навчанні. Організація щорічних сесій, семінарів і т.п.

Спорт

Висилання гравцям перед кожною спортивною акцією листівок, записок і т.п. зі словами схвалення та підтримки. Організація Клубу Болільників (шкільної волейбольної команди). Організація банкетів на честь усіх гравців. Організація конкурсів між класами на найбільш активних вболівальників. Торгівля під час матчу смаженою кукурудзою і т.д. Організація шкільного конкурсу на найкращий лозунг вболівальників. Організація днів кольорів школи перед найважливішими матчами. Заохочення до участі у спортивних акціях дівчат. Здійснення вибору лідерів вболівальників. Підготовка курсів для лідерів вболівальників. Організація на час матчів спеціального сектору для лідерів вболівальників. Закупівля для них мегафонів і костюмів. Планування для всієї школи дня на стадіоні. Планування змагань таким чином, щоб кожен міг взяти в них участь. Організація спортивних змагань між класами, гуртками і т.д.

Зустрічі

Організація дискусії. Постановка оперети, концерту, одноактної п'єси, кабаре і т.д. Запрошення лекторів. Організація зустрічей з жителями міста (району) для обговорення проблем. Презентація роботи деяких шкільних майстерень. Виставка у вітринах робіт шкільних гуртків.

Зустрічі з іншими школами

Перегляд фільмів, слайдів, хронік про подорожі. Підготовка зустрічі "Хто є хто?", щоб представити членів Учнівської Ради. Проведення показових зборів Ради. Організація урочистого вступу на посаду новообраної Учнівської Ради. Проведення серед учнів анкетування "Чим повинно зайнятись Правління Самоврядування?". Вироблення системи оцінювання зборів Самоврядування. Організація зборів кандидатів до Ради чи їхніх дебатів. Проведення зборів на тему прав і обов'язків. Урочисте відзначення свят, ювілеїв і т.п.

Навчання лідерів

Посилання кожного року членів Правління на молодіжні курси лідерства. Посилання учнів на конференції учнівських рад (міські, регіональні та ін.). Організація тижневих курсів лідерства (відкритих для всіх учнів). Знайомство з пропонованими школою гуртками, оцінка їхньої роботи наприкінці року, пропозиції стосовно організації нових гуртків. Знайомство з методами активізації (наприклад, різноманітними дискусіями, виконанням ролей і т.п.) та застосування їх у роботі Ради. Введення до шкільної програми уроків з мистецтва керівництва. Планування навчальної програми для новообраних представників.

Свята

Купівля справжньої ялинки і посадка її навесні. Організація зустрічі з представниками інших культур, щоб обговорити святкові звичаї в інших країнах. Організація пошуку великоднього яйця для дітей. Приготування і роздавання святкових подарунків. Організація свята для вчителів. Підготовка і роздавання подарунків з продуктами харчування тим, хто найбільше їх потребує. Організація колядування на коридорах перед святами. Роздавання святкових листівок для всієї школи. Розсилання святкових листівок місцевій владі та іншим учнівським радам. Допомога в організації святкової зустрічі для всієї школи. Святковий прийом для пенсіонерів. Вечір колядок для місцевої громади. Організація святкової пошти у межах школи.

Екскурсії

Створення підручника, який допоможе групам учнів у плануванні екскурсій. Допомога різним класам і групам у плануванні екскурсій. Додаткове фінансування деяких екскурсій. Листування з іншими школами на тему можливості організації поїздок. Оцінювання проведених екскурсій і поїздок з метою уникнення помилок у майбутньому. Обмін між школами. Організація екскурсій д– державних установ. Організація транспорту для поїздок на матчі, на обласні чи регіональні зустрічі учнів. Банк інформації про туризм.

Інтереси школярів

Організація зустрічей представників різних професій з учнями. Організація уроків, присвячених знайомству з різними професіями. Організація гуртків і різних майстерень, де учні могли б розвивати свої здібності. Організація ярмарку мистецтв і ремесел. Спонсорування письменницьких і поетичних конкурсів.

Збір коштів

Організація різних розпродажів, аукціонів. Координація різних конкурсів – зі з'їдання бананів, стояння на голові і т.п. Продаж книг і касет, популярних серед молоді. Відкриття майстерні з ремонту велосипедів. Допомога у записуванні дисків та їх продажу. Організація виставки рукоділля. Робота шкільного кіоску чи бару. Підготовка і продаж кулінарної книги. Організація кіоску з прохолоджувальними напоями під час спортивних заходів. Проведення аукціону загублених і знайдених речей. Збір і продаж вторинної сировини. Організація шкільного походу в кіно (отримання відсотків від продажу квитків). Організація матчу між вчителями і працівниками місцевої радіостанції. Допомога різним організаціям у підготовці заходів за процент від прибутків. Організація фестивалів, ярмарків, дружніх зустрічей, карнавалів і т.д. Організація вечорів талантів. Організація вечірок на роликах чи ковзанах. Продаж різних незвичайних речей, наприклад: телефонних і адресних книг учнів, програм футбольних матчів, лампочок для вкручування учням у голову з метою просвіти (чи дироколів для компостування мозків учням – *Прим. перекладача*).

Охорона здоров'я, безпека

Організація дискусії, семінару і т.п. про шкідливість наркотиків (алкоголю, куріння і т.п.). Організація телефону довіри для учнів. Розповсюдження інформації про наслідки вживання наркотиків. Проведення членами шкільної комісії з наркотиків бесід, присвячених шкоді наркотиків у початковій школі. Організація приїзду лікарів з рентгенівським апаратом у школу, допомога персоналу. Організація Ради безпеки школи. Співпраця з міліцією при оновленні дорожніх знаків. Організація зустрічі на тему демографічного вибуху і його наслідків. Організація зустрічей, виступів,

кіносеансів про проблеми молоді, з якими вона має справу сьогодні або матиме у найближчому майбутньому. Допомога у складанні меню шкільної їдальні. Посипання слизьких тротуарів.